

Nemajetková újma

Fyzická či právnická osoba může být činěna odpovědnou za nemajetkovou újmu na osobnosti jiné fyzické osoby pouze tehdy, jestliže neoprávněný zásah spočívající v porušení nebo jen v ohrožení osobnosti fyzické osoby, skutečně také vyvolala. Povinnost tvrzení, břemeno tvrzení, důkazní povinnost a důkazní břemeno ohledně příčinné souvislosti zatěžuje dotčenou fyzickou osobu.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 30 Cdo 4577/2007, ze dne 8.4.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobců a) L. H., b) J. H., a c) Z. H., všech zastoupených advokátem, proti žalovanému J. P., zastoupenému advokátkou, o ochranu osobnosti, vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 24 C 23/2006, o dovolání žalobců proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 22. listopadu 2006, č.j. 1 Co 203/2006-82, tak, že rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 22. listopadu 2006, č.j. 1 Co 203/2006-82, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Žalobci podali proti žalovanému dne 16. 3. 2006 žalobu na ochranu svých osobností ke Krajskému soudu v Brně. Uvedli, že žalovaný jim po smrti jejich syna a bratra P. H., již sice způsobil, byl však obžaloby z trestného činu vraždy zproštěn, poslal několik dopisů, z nichž jeden adresoval na jméno zemřelého P. H., v nichž je vyzývá, aby mu zaplatili buď přímo za sebe, nebo za P. H., údajné dluhy. Těmito dopisy žalovaný neoprávněně zasáhl do jejich práva na ochranu osobnosti, neboť jim v nich necitlivě a bezohledně připomíná smrt blízkého člověka, zraňuje je tím a ztěžuje proces zmírňování a odeznívání jejich bolesti. Smírování se smrtí příbuzného je pro žalobce obzvláště obtížné, neboť P. H. byl mladý člověk. Dopisy, které žalovaný žalobcům poslal, jsou nešetrným narušením jejich soukromí a jsou v rozporu se všeobecně uznávanými a dodržovanými zásadami etiky a slušnosti. Vůči žalobci Z. H. se žalovaný provinil navíc tím, že jako poškozený mu brání ve splnění povinnosti náhrady škody a ztěžuje tak jeho postavení v trestním řízení, které je proti němu vedeno. Z uvedených důvodů žalobci po úpravě žalobního petitu při soudním jednání navrhli, aby žalovanému byla uložena povinnost omluvit se jim jmenovitě za zaslání dopisů z 28. 1. 2003, 11. 2. 2003, 30. 3. 2003, 13. 7. 2004, 18.12.2004, 25.11.2005 a 6. 1. 2006, jimiž neoprávněně zasáhl do jejich soukromí, a zaplatit každému z nich náhradu nemajetkové újmy ve výši 30.000,- Kč, a žalobce Z. H. se sám za sebe domáhal omluvy žalovaného za neposkytnutí součinnosti při snaze o náhradu škody.

Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 13. července 2006, č.j. 24 C 23/2006-63, uložil žalovanému povinnost zaslat na adresu žalobců dopisy ve znění, a to žalobkyni b) „Vážená paní H. omlouvám se Vám za zaslání dopisů z 11.2.2003, 30.3.2003 a 13.7.2004, kterými jsem neoprávněně zasáhl do Vašeho soukromí.“, žalobci a) „Vážený pane H., omlouvám se Vám za zaslání dopisů z 11.2.2003 a 13.7.2004, kterými jsem neoprávněně zasáhl do Vašeho soukromí.“ a žalobci c) „Vážený pane H., omlouvám se Vám za zaslání dopisu z 13.7.2004, kterým jsem neoprávněně zasáhl do Vašeho soukromí, jakož i za to, že jsem Vám neposkytl součinnost, když jste mi chtěl nahradit škodu.“, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku. V další části, aby žalovanému byla uložena povinnost zaslat všem třem žalobcům dopis, v němž se omluví za zaslání dopisů vůči žalobkyni b) ze dne 28.1.2003, 18.12.2004, 25.11.2005 a 6.1.2006, vůči žalobci a) ze dne 28.1.2003, 30.3.2003, 18.12.2004, 5.11.2005 a 6.1.2006 a vůči žalobci c) ze dne 28.1.2003, 11.2.2003, 30.3.2003, 18.12.2004,

5.11.2005 6.1.2006 a dále, aby každému z žalobců zaplatil částku 30.000,- Kč, byla žaloba zamítnuta. Současně Krajský soud v Brně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Soud prvního stupně vycházel především ze zjištění obsahu jednotlivých dopisů zaslaných žalovaným žalobcům, které v odůvodnění rozsudku cituje s tím, že dovolací soud pro stručnost na tuto část odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně odkazuje. Dále odvolací soud zjistil, že žalovaný byl rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 24.1.2003, sp. zn. 43 T 5/2002, zproštěn obžaloby, která mu dávala za vinu, že dne 28.4.2002 kolem 22.40 hodin v obci V. poté, co P. H. neoprávněně vnikl do chodby jeho domu z důvodu vyjasnění předchozích vzájemných neshod, napadl P. H. nožem s úmyslem jej usmrtit a způsobil mu vážná zranění, v důsledku kterých poškozený na místě zemřel. Tento skutek nebyl shledán trestným činem, neboť se stal v mezích nutné obrany. Rozsudkem Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 10.5.2005, sp. zn. 2 T 71/2004, byl žalobce c) Z. H. shledán vinným, že dne 28.4.2002 společně se svým bratrem P. H. vyhrožovali usmrcením a způsobením těžké újmy žalovanému, přičemž násilně vnikli do domu žalovaného, když při vzájemné potyčce mezi žalovaným a P. H. utrpěl P. H. smrtelné zranění, jemuž na místě podlehl. Byl odsouzen k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání jednoho roku s podmíněným odkladem na zkušební dobu 18 měsíců. Žalovaný byl se svým nárokem na náhradu škody odkázán na občanskoprávní řízení. Trestní stíhání žalobce c) bylo podmíněně zastaveno usnesením okresního státního zástupce ze dne 10.3.2003, přičemž usnesením téhož zástupce ze dne 2. 4. 2004 bylo rozhodnuto o pokračování trestního stíhání, neboť žalobce c) se ve zkušební době podmíněného zastavení neosvědčil. Důvodem pokračování trestního řízení byla skutečnost, že žalobce c) se opakovaně pokoušel uhradit žalovanému škodu ve výši 2.175,- Kč, avšak poškozený (žalovaný) odmítl tuto částku přijmout. K dohodě mezi nimi nedošlo ani za přispění Probační a mediační služby, neboť požadavek žalovaného na náhradu škody byl podstatně vyšší. Žalobce c) svůj dluh ve výši 2.175,- Kč splnil složením této částky do soudní úschovy. Dědické řízení po P. H. bylo ukončeno usnesením Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 26.6.2003, č.j. D 512/2002-46, kdy otec - žalobce a) z dědictví ničeho nepožadoval a celé dědictví připadlo matce - žalobkyni b). V roce 2001 uzavřeli P. H. a žalovaný ústní smlouvu o tom, že žalovaný provede stavební opravy v podkroví domu nacházejícím se ve společném jmění manželů - žalobců a) a b). Žalovaný žádnou pohledávku vůči P. H. v dědickém řízení neuplatnil. Žalovaný učinil na policii oznámení proti žalobci a) pro vyhrožování a pomluvu, jeho oznámení však byla odložena.

Zjištěný skutkový stav posoudil soud prvního stupně podle ustanovení § 13 obč. zák., přičemž otázku, zasáhl-li žalovaný předmětnými dopisy do osobnostních práv žalobců, hodnotil jednotlivě, a dospěl k následujícím závěrům:

V dopise z 11.2.2003 žalovaný nešetrně připomíná žalobkyni b) tragickou událost a tím i smrt jejího syna, čímž neoprávněně zasáhl do jejího práva na soukromí. V témže dopise obviňuje žalobce a) z toho, že je původcem sporů a že mu vyhrožuje smrtí, aniž by pravdivost těchto svých tvrzení prokázal, a zasáhl tak do jeho cti a dobré pověsti. Z těchto důvodů bylo žalobě žalobkyně b) a žalobce a) na omluvu za tento dopis vyhověno. Žaloba žalobce c) byla zamítnuta, neboť žalovaný tímto dopisem do jeho osobnostního práva nezasáhl.

Zásilka z 28.1.2003 neobsahuje žádný dopis žalovaného, nýbrž pouze dva novinové články, v nichž se píše o trestním řízení, v němž byl žalovaný, který byl obžalován z vraždy, zproštěn obžaloby, neboť jednal v nutné obraně. Tato skutečnost byla žalobcům známa a nebylo zapotřebí jim ji připomínat. V zaslání těchto článků však nelze spatřovat neoprávněný zásah do soukromí žalobců, a proto byla tato část jejich žaloby zamítnuta.

V dopise z 30.3.2003 žalovaný vyzývá žalobkyni b), aby mu za své syny nahradila škodu. Tento dopis je neoprávněným zásahem do jejího osobnostního práva, neboť žalobkyně b) za škodu, kterou

způsobili její synové nenese odpovědnost a žalovaný žádnou svou pohledávku vůči P. H. ani dodatečně v dědickém řízení neuplatnil. Navíc jí žalovaný znovu připomíná tragickou událost, při níž zemřel její syn, a způsobuje jí duševní trýzeň. Proto bylo žalobě žalobkyně b) na omluvu za tento dopis vyhověno, žaloba žalobců a) a c) však byla zamítnuta, neboť dopis nebyl určen jim a nedošlo k zásahu do jejich osobnostních práv.

Dopis z 13.7.2004 s upomínkou a přiloženou fakturou na zaplacení sádrokartonářských prací je adresován P. H. Žalovaný jej poslal na společnou adresu všech žalobců V. a musel si být vědom toho, že si jej všichni tři přečtou, pokud jej pošta doručí. Oslovením P. H., tehdy již více než dva roky mrtvého, žalovaný netaktně oživil v žalobcích jejich bolestnou vzpomínku na syna a bratra a neoprávněně tím zasáhl do jejich práva na soukromí. Proto bylo žalobě všech tří žalobců na omluvu za tento dopis vyhověno.

V dopise z 28.12.2004 žalovaný vyzývá žalobce c) k náhradě škody, kterou mu způsobil 28.4.2002. Neuvádí sice konkrétní sumu, dává však najevo, že uznanou částku 2.175,- Kč nepovažuje za dostatečnou. Text dopisu se sice nese v kontroverzním tónu, neobsahuje však žádné urážlivé výroky a objektivně jím nemohlo být do cti a soukromí žalobce c) zasaženo. Z uvedeného důvodu byla v tomto rozsahu zamítnuta žaloba nejen žalobce, ale i žalobců a) a b), jimž tento dopis nebyl určen.

V dopise z 25.11.2005 žalovaný upomíná žalobce a) a b) o zaplacení sádrokartonářských prací provedených na jejich domě ve Vídni. Občanskoprávní vztah týkající se provedení práce není mezi účastníky vyřešen. Tento dopis lze chápat jako pokus o mimosoudní vyřízení věci, i když nedostatečný a bez potřebných náležitostí, v dopisu však není napsáno nic, co by bylo objektivně způsobilé zasáhnout do osobnostních práv žalobců. Z uvedeného důvodu byla zamítnuta ohledně tohoto dopisu žaloba jak žalobců a) a b), kterým byl dopis určen, tak žalobce c), vůči němuž požadavek žalovaného nesměřoval.

V dopise ze 6. 1. 2006 jde o totéž, o co v dopise z 18.12.2004. Je sice pravda, že žalovaný by žalobci c) už neměl psát žádné dopisy, neboť dohoda mezi nimi o náhradě škody není možná, jak konstatovala pracovnice Probační a mediační služby, text tohoto dopisu není však objektivně způsobilý zasáhnout do osobnostních práv žalobců, a proto byla tato část žaloby ze stejných důvodů jako u předchozího dopisu zamítnuta.

Požadavek žalobce c) aby se mu žalovaný omluvil za to, že mu neposkytl součinnost, když mu chtěl nahradit škodu, považuje soud za oprávněný. Ustanovení § 566 obč. zák. ukládá věřiteli povinnost přijmout i částečné plnění. Nepovažuje-li žalovaný částku 2.175,- Kč za dostatečnou, nic mu nebrání v tom, aby své další nároky uplatnil u soudu. Neposkytnutím součinnosti však žalovaný mohl poškodit pověst žalobce c) a zavdat příčinu k podezření, že je člověk, který neplní své závazky. Z tohoto důvodu soud této části žaloby vyhověl.

Omluvy žalovaného za dopisy uvedené ve výroku rozsudku, jímž bylo žalobě vyhověno, a za neposkytnutí součinnosti při placení dluhu žalobci c) považoval soud za přiměřené zadostiučinění pro žalobce, které se jeví postačujícími. Z tohoto důvodu zamítl žalobu na zaplacení náhrady nemajetkové újmy ve výši 30.000,- pro každého žalobce.

K odvolání žalovaného Vrchní soud v Olomouci v záhlaví označeným rozsudkem změnil rozsudek soudu prvního stupně v napadené části, kterou byla žalovanému uložena povinnost zaslat žalobcům a), b) a c) písemnou omluvu, tak, že žalobu zamítl (výrok I.). Současně uložil každému žalobci povinnost nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 4.242,- Kč.

Odvolací soud se ztotožnil se skutkovými zjištěními soudu prvního stupně a dokazování dále doplnil usnesením Krajského soudu v Brně ze dne 29.9.2004, sp. zn. 8 To 327/04, ze kterého zjistil, že

usnesením Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 24.6.2004 bylo podmíněně zastaveno trestní stíhání žalobce c). Ke stížnosti žalovaného a státního zástupce bylo toto usnesení zrušeno a věc vrácena soudu prvního stupně k novému projednání. Přesto, že bylo zjištěno, že žalobcem c) byla žalovanému (poškozenému) uhrazena škoda ve výši 2.175,- Kč a veškeré skutečnosti by mohly nasvědčovat správnosti závěru okresního soudu, bylo zdůrazněno, že okresní soud zcela pominul konkrétní okolnosti případu, přičemž právě tyto okolnosti vylučují postup dle § 307 odst. 1 tr. řádu. Nelze nevidět výrazný stupeň společenské nebezpečnosti.

Odvolací soud věc posoudil podle ustanovení § 13 obč. zák. a na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k závěru, že v daném případě nebyla splněna podmínka občanskoprávních sankcí dle § 13 obč. zák., a to existence zásahu objektivně způsobitelného vyvolat nemajetkovou újmu. Dovedl, že v předmětných dopisech, jimiž se žalovaný domáhá splnění svých pohledávek vůči zemřelému P. H., ani v samotné formulaci těchto dopisů nelze shledat žádné skutečnosti, které by byly způsobitelné vyvolat újmu v osobnostních právech žalobců. Jednání žalovaného lze posuzovat jako jednání zcela přiměřené, požívající ochrany tolerované ve společnosti. Obsah předmětných dopisů nebyl vůči žalobcům dehonestující, či urážlivý. Nebyla splněna ani podmínka neoprávněnosti zásahu, když tvrzený zásah, jenž je spatřován v obsahu, není v rozporu s právem. Naopak zákon předpokládá, že věřitel se vůči dlužníkovi, popř. jeho právním nástupcům může domáhat splnění své pohledávky. Pokud jde o zásah ve vztahu k žalobci c) spočívající v neposkytnutí součinnosti, pak ani zde nebylo shledáno odvolacím soudem naplnění podmínek pro vznik občanskoprávních sankcí. Je pouze právem poškozeného přijmout náhradu škody, nikoliv jeho povinností. Navíc bylo-li v tomto případě tvrzeno, že zásah spočíval v tom, že právě neposkytnutí součinnosti při přijetí náhrady škody bylo důvodem pro trestní stíhání žalobce c), bylo dokazováním před odvolacím soudem prokázáno, že tomu tak nebylo. Naopak důvodem, pro který bylo zrušeno podmíněně zastavení trestního stíhání žalobce c) byla vysoká společenská nebezpečnost jeho jednání. Odvolací soud uzavřel, že není-li naplněna některá z podmínek pro vznik občanskoprávních sankcí dle ustanovení § 13 obč. zák., nelze o jakékoliv sankci uvažovat.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podali všichni žalobci dovolání. Jeho přípustnost dovozují z ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř. a podávají je z důvodů, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř. a že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování dle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř.

Žalobci zejména namítají, že odvolací soud dovedl z předmětných dopisů z 11.2.2003, 30.3.2003 a 13.7.2004, že se v nich žalovaný domáhá splnění pohledávek, a to přiměřeným způsobem požívajícím ochrany tolerované ve společnosti. Tento závěr je v rozporu s výsledky dokazování.

V dopise z 11.2.2003 je uvedena celá řada formulací, které jsou zcela nadbytečné. Žalobci jsou si vědomi skutečnosti, že výzva k úhradě údajného dluhu za zemřelého syna by vždy vedla ve svém důsledku k připomenutí jeho tragické smrti. Dopis ale vůbec nešetří city pozůstalých a připomíná žalobcům smrt jejich nejbližšího příbuzného způsobem, který je zcela nepřiměřený. Rozhodně nejde v pravém slova smyslu o výzvu k úhradě dluhu, samotná výzva k úhradě dlužné částky tvoří zanedbatelnou část dopisu.

Dopis z 30.3.2003 vyzývá žalobkyni b) k náhradě škody, za kterou nemohla nést odpovědnost. Žalobci se plně ztotožňují se závěrem soudu prvního stupně a podivují se nad tím, že obsah dopisu, který je zcela zřejmě adresován nesprávné osobě, opětovně připomíná tragedii (smrt syna), odvolací soud vyhodnotil jako právně tolerovaný a přiměřený úkon směřující k vymáhání dluhu.

Dopis z 13.7.2004 je adresován tragicky zemřelému synu žalobkyně b) a žalobce a) a bratru žalobce c). Žalobci se ztotožňují se závěrem soudu prvního stupně a rovněž se pozastavují nad tím, jak mohl

odvolací soud takový dopis považovat za přiměřenou výzvu k úhradě dluhu, když je adresován osobě, která je již více než dva roky mrtva.

Odvolací soud nesprávně posoudil i otázku neposkytnutí součinnosti žalovaného žalobci c) při přijímání náhrady škody. Žalobci se neztotožňují se závěrem odvolacího soudu, že přijmout náhradu škody je pouze právem poškozeného nikoliv jeho povinností. Naprosto pomíjí okolnosti daného případu. Bylo prokázáno, že žalovaný požaduje po žalobci c) náhradu škody ve výši 699.550,- Kč a že na druhé straně odmítá částečné plnění. Takový výkon práva je ve světle konkrétních okolností možno hodnotit jako šikanózní. I v tomto případě soud prvního stupně věc zhodnotil zcela správně.

Žalobci navrhli zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný se v podaném vyjádření k dovolání ztotožnil s právním posouzením věci odvolacím soudem a navrhl, aby dovolací soud dovolání žalobců odmítl.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnými osobami (účastníky řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o.s.ř.) a že jde o rozsudek, proti kterému je podle ustanovení § 237 odst. 1 písm. a) dovolání přípustné, přezkoumal napadený rozsudek bez nařízení jednání (§ 243a odst. 1, věta první o.s.ř.) a dospěl k závěru, že dovolání je opodstatněné.

Dovolací soud přezkoumá rozhodnutí odvolacího soudu jen z důvodů uplatněných v dovolání. Jestliže je dovolání přípustné, jako je tomu v posuzované věci, přihledne k případným vadám uvedeným v ust. § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a), b) a § 229 odst. 3 o.s.ř., jakož i k jiným vadám řízení, které mohly mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3 o.s.ř.). Dovolací soud je při přezkoumání rozhodnutí odvolacího soudu zásadně vázán uplatněným dovolacím důvodem (§ 242 odst. 3 o.s.ř.). Přitom vychází z toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil (§ 41 odst. 2 o.s.ř.) Z obsahu samotného dovolání (z vylíčení důvodu dovolání) vyplývá, že dovolatelé neuplatňují dovolací důvod podle ustanovení § 241a odst. 3 o.s.ř., že rozhodnutí vychází ze skutkového zjištění, které nemá podle obsahu spisu v podstatné části oporu v provedeném dokazování. Podstatou jejich námitek je nesouhlas s právním posouzením věci odvolacím soudem v závěrech, že jednáním žalovaného nedošlo k neoprávněnému zásahu do osobnosti žalobců a že tak nejsou splněny předpoklady pro vznik morálního zadostiučinění podle ustanovení § 13 obč. zák., jehož se žalobci domáhali. Jelikož vady uvedené v ustanovení § 242 odst. 3 o.s.ř. se z obsahu spisu nepodávají, předmětem přezkumu je tak pouze uplatněný dovolací důvod, že rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci podle ustanovení § 241a odst. 2 písm. b) o.s.ř.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud posoudil věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu sice správně určenou nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 13 odst. 1 o.z. má fyzická osoba právo se zejména domáhat, aby bylo upuštěno od neoprávněného zásahu do práva na ochranu její osobnosti, aby byly odstraněny následky těchto zásahů a aby bylo dáno přiměřené zadostiučinění.

Občanskoprávní ochrana osobnosti fyzické osoby podle zmíněného ustanovení tak přichází v úvahu pouze u zásahů do osobnosti chráněné všeobecným osobnostním právem, které je třeba kvalifikovat jako neoprávněné (protiprávní). Neoprávněným je takový zásah do osobnosti fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem, tj. s právním řádem.

Ke vzniku občanskoprávních sankcí za nemajetkovou újmu způsobenou zásahem do osobnosti fyzické

osoby podle § 13 o.z. musí být jako předpoklad odpovědnosti splněna podmínka existence zásahu objektivně způsobitelného vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení nebo jen ohrožení osobnosti fyzické osoby v její fyzické a morální integritě, tento zásah musí být neoprávněný (protiprávní) a musí zde existovat příčinná souvislost mezi zásahem a neoprávněností (protiprávností) zásahu. Nenaplnění kteréhokoliv z těchto předpokladů vylučuje možnost sankcí podle ustanovení § 13 o.z. Fyzická či právnická osoba může být činěna odpovědnou za nemajetkovou újmu na osobnosti jiné fyzické osoby pouze tehdy, jestliže neoprávněný zásah spočívající v porušení nebo jen v ohrožení osobnosti fyzické osoby, skutečně také vyvolala. Povinnost tvrzení, břemeno tvrzení, důkazní povinnost a důkazní břemeno ohledně příčinné souvislosti zatěžuje dotčenou fyzickou osobu (v daném případě tedy žalobce).

Pokud nemajetková újma vzniklá na osobnosti fyzické osoby může být zmírněna některou z forem morálního zadostiučinění ve smyslu ustanovení § 13 odst. 1 o.z., je třeba zvolit takovou jeho formu, která je podle okolností každého konkrétního případu přiměřená a postačující k nápravě nemajetkové újmy vzniklé neoprávněným zásahem, a tím současně také účinná (obdobně např. srovnej Karel Knap, Jiří Švestka a kol.: Ochrana osobnosti podle občanského práva, Linde Praha, a.s. 2004, str. 163 a 180 a násl.).

Soud při úvaze o přiměřenosti navrhované morální satisfakce musí především vyjít jak z celkové povahy, tak i z jednotlivých okolností konkrétního případu (musí přihlídnout např. k intenzitě, povaze a způsobu neoprávněného zásahu, k charakteru a rozsahu zasažené hodnoty osobnosti, k trvání i šíři ohlasu vzniklé nemajetkové újmy pro postavení a uplatnění postižené fyzické osoby ve společnosti apod.)[srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 30.11.2006, sp.zn. 30 Cdo 2919/2006].

Odvolací soud – jak je zřejmé z odůvodnění napadeného rozsudku – při rozhodování z uvedených závěrů nevycházel. Jeho právní posouzení, že jednáním žalovaného nedošlo k neoprávněnému zásahu do osobností žalobců a že tak nejsou splněny předpoklady pro vznik morálního zadostiučinění podle ustanovení § 13 obč. zák., je proto nesprávné. Naopak za příléhavé lze považovat právní závěry učiněné soudem prvního stupně, se kterými se odvolací soud ztotožňuje.

Z uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu nesprávný; Nejvyšší soud České republiky jej proto zrušil a věc vrátil Vrchnímu soudu v Olomouci k dalšímu řízení (§ 243b odst. 2 část věty za středníkem, § 243b odst. 3 věta první o.s.ř.).

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Daňová exekuce](#)
- [Cenové rozhodnutí rozporné se zákonem](#)
- [Autonomie vůle](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Zmatečnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Střídavá péče](#)
- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)

- [Předběžné opatření](#)